

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE

privind aprobarea Programului național de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027

nr. 342 din 15.12.2022

(în vigoare 15.12.2022)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr.13-16 art. 46 din 20.01.2023

* * *

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. – Se aprobă:

- a) Programul național de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027, conform anexei nr.1;
- b) Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027, conform anexei nr.2.

Art.2. – Monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului național de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027 se vor realiza prin intermediul instrumentelor prevăzute de acestea.

Art.3. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Igor GROȘU

Nr.342. Chișinău, 15 decembrie 2022.

Anexa nr.1

PROGRAMUL NAȚIONAL de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027

I. INTRODUCERE

1. Republica Moldova a ratificat Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției prin Legea nr.158/2007¹, reafirmându-și astfel aderența la principiile, valorile și normele internaționale de prevenire și combatere a corupției, precum și angajamentul său de transpunere a standardelor anticorupție universale în legislația și practicile juridice naționale.

¹ Legea nr.158/2007 pentru ratificarea Convenției Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=12294&lang=ro

2. Articolul 52 din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției² subliniază necesitatea coordonării îndeaproape a inițiativelor anticorupție și a măsurilor de combatere a spălării banilor. Statele părți trebuie să oblige instituțiile financiare să ia măsurile necesare pentru a verifica identitatea clienților lor (în special a celor care pot reprezenta un risc ridicat pentru instituția financiară, cum ar fi funcționarii publici de rang înalt, miniștrii și șefii de guvern și de stat), să mențină un sistem de înregistrare și de contabilitate adecvat, de asemenea să ia măsuri rezonabile pentru a identifica beneficiarii celor mai mari conturi.

² United Nations Convention against Corruption
https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf

3. Republica Moldova a acceptat obligațiile care revin tuturor statelor membre ale Uniunii Europene în temeiul articolului 3 din Statutul Consiliului Europei³: respectarea principiilor democrației pluraliste și a statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa.

³ Document constituțional al Consiliului Europei <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/conventions/rms/0900001680306052>

4. Până în prezent, Republica Moldova a semnat și a ratificat 118 tratate ale Consiliului Europei și face obiectul mai multor mecanisme ale Consiliului, inclusiv ale Curții Europene a Drepturilor Omului, Comitetului de Miniștri, Adunării Parlamentare, Grupului de state împotriva corupției, Comitetului de experți pentru evaluarea măsurilor de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (MONEYVAL).

5. În cadrul reuniunii din 23 iunie 2022 a Consiliului European, liderii Uniunii Europene au acordat Republicii Moldova *statutul de țară candidată*. Consiliul European reamintește importanța reformelor, în special în domeniul supremației legii și mai ales a celor legate de independența și funcționarea sistemului judiciar și de lupta împotriva corupției⁴.

⁴ Reuniunea Consiliului European (23 și 24 iunie 2022) – Concluzii, Bruxelles, 24 iunie 2022, EUCO 24/22 <https://www.consilium.europa.eu/media/57467/2022-06-2324-euco-conclusions-ro.pdf>

6. Necesitatea elaborării unui program național privind recuperarea bunurilor infracționale este prevăzută în Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat de către Comisia Națională pentru Integrare Europeană la 4 august 2022 (pct. 5.2.3)⁵.

⁵ Plan de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

7. Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare – *Acord de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană*), ratificat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.112/2014, prevede, la art.4 lit.e) din titlul II "Libertate, securitate și justiție", necesitatea întreprinderii unor importante reforme interne, inclusiv prin asigurarea eficacității în lupta împotriva corupției, îndeosebi în vederea îmbunătățirii cooperării internaționale privind combaterea corupției, precum și necesitatea asigurării unei puneri în aplicare eficace a instrumentelor juridice internaționale relevante, cum ar fi Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției din 2003.

8. Articolul 16 din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană stabilește că părțile vor coopera în prevenirea și combaterea criminalității organizate, a corupției și a altor activități ilegale, în special în partea ce ține de corupția activă și cea pasivă, inclusiv abuzul de funcții și traficul de influență, atât în sectorul privat, cât și în cel public. Totodată, articolul 18 din Acord stabilește că părțile cooperează pentru a preveni utilizarea sistemelor lor financiare și a celor nefinanciare relevante în scopul spălării veniturilor provenite din activități infracționale, precum și în scopul finanțării terorismului. Această cooperare cuprinde și recuperarea activelor sau a fondurilor provenite din veniturile obținute din infracțiuni. Cooperarea în acest domeniu permite realizarea unor schimburi de informații utile în cadrul legislațiilor respective ale părților și adoptarea de standarde adecvate pentru combaterea spălării de bani și a finanțării terorismului, echivalente cu cele adoptate de organismele internaționale relevante care acționează în acest domeniu, cum ar fi Grupul de Acțiune Financiară Internațională.

9. Pornind de la angajamentele expuse în Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, Programul de guvernare "Moldova vremurilor bune" a definit combaterea corupției ca una dintre prioritățile fundamentale, ale cărei părți intrinseci sunt combaterea îmbogățirii ilicite și confiscarea produselor actelor de corupție și actelor conexe acestora. Guvernul rămâne ferm în angajamentul de a realiza progrese în ceea ce privește recuperarea activelor sustrate în urma fraudei bancare din 2014⁶ prin aplicarea măsurilor și acțiunilor de urmărire penală, cu utilizarea diverselor canale și cooperarea cu omologii străini, inclusiv prin crearea unor echipe de investigație comune.

⁶ Scrisoare de intenții, International Monetary Fund, Chișinău, 30 noiembrie 2021, https://www.imf.md/press/Moldova_LOI_MEFP_TMU_Nov2021_ROM.pdf

10. Programul de recuperare a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027 (în continuare – *Program*) asigură alinierea la Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) și contribuie la realizarea ODD 16 "Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți", inclusiv a indicatorilor globali:

- 1) reducerea semnificativă a fluxurilor financiare ilicite [...], consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate (ODD 16.4);
- 2) reducerea semnificativă a corupției și mituirii în toate formele lor (ODD 16.5);
- 3) dezvoltarea unor instituții eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile (ODD 16.6);
- 4) protejarea libertăților fundamentale în conformitate cu legislația națională și cu acordurile internaționale (ODD 16. 10);
- 5) promovarea [...] unor legi și politici nediscriminatorii pentru o dezvoltare durabilă (ODD 16.b).

11. Prezentul Program asigură de asemenea transpunerea mai multor obiective strategice, trasate în documentele de politici publice și documentele de planificare, cum ar fi Strategia națională de dezvoltare "Moldova Europeană 2030"⁷, care oferă o viziune pe termen lung, centrată pe nevoile cetățeanului, și care este racordată la obiectivele incluse în Agenda pentru Dezvoltare Durabilă – 2030 a Organizației Națiunilor Unite. Programul va contribui la implementarea strategiei menționate, în special a obiectivului general nr.8 "Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent". Conform angajamentelor privind dezvoltarea durabilă, până în anul 2030 urmează să fie implementate următoarele ținte strategice:

- 1) promovarea supremației legii și asigurarea accesului egal la justiție pentru toate femeile, toți bărbații și copiii, în special pentru cei din grupurile vulnerabile (ODD 16.3, ODD 5.2);
- 2) reducerea semnificativă a corupției și mituirii în toate formele lor (ODD 16.5).

12. Conform Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017–2023, obiectivul pilonului al III-lea este sporirea prestației justiției și a autorităților anticorupție prin îmbunătățirea mecanismului de recuperare a activelor și asigurarea despăgubirii persoanelor prejudiciate de corupție. Prioritatea III.4 preconizează indisponibilizarea și confiscarea bunurilor provenite din acte de corupție și din acte conexe acestora. La rândul său, obiectivul general 3 din Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020–2025 urmărește sancționarea subiecților care au comis infracțiuni de spălare a banilor și deposedarea lor directă sau indirectă de veniturile și bunurile infracționale, iar obiectivul specific 3.3 al aceleiași strategii urmărește eficientizarea mecanismelor de sechestrare, confiscare și recuperare a bunurilor utilizate la săvârșirea infracțiunilor sau provenite din infracțiuni.

13. În vederea asigurării recuperării bunurilor obținute în mod ilicit a fost creată Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale⁸, iar Codul de procedură penală a fost completat cu prevederi ce țin de procesul de recuperare a bunurilor infracționale. De asemenea a fost creat un mecanism de conlucrare în domeniul recuperării bunurilor infracționale (Ordinul Procurorului General nr.41/26 din 6.09.2018 de aprobare a Ghidului privind metodică de urmărire penală a infracțiunilor de spălarea banilor și finanțarea terorismului), au fost elaborate instrucțiuni privind aplicarea dispozițiilor legale ce țin de sechestrarea și confiscarea bunurilor infracționale și a fost aprobat Ghidul privind efectuarea investigațiilor financiare paralele (Ordinul Procurorului General nr.18/11 din 9.04.2019).

⁸ Legea nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale.

14. Procesul de recuperare a bunurilor infracționale este orientat spre identificarea și implementarea de mecanisme care îmbunătățesc eficiența în identificarea, sechestrarea, confiscarea și recuperarea efectivă a bunurilor infracționale și care permit reutilizarea socială a acestora. Potrivit Comitetului MONEYVAL, "numărul real și valoarea bunurilor confiscate rămân scăzute și nu par să corespundă cu amploarea infracțiunilor generatoare de profit din țară"⁹.

⁹ The Republic of Moldova. Fifth Round Mutual Evaluation Report. MONEYVAL Report. 2019. <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/mer-fsrb/Moneyval-Mutual-Evaluation-Report-Moldova-2019.pdf>

15. Prezentul Program este un document de viziune strategică ce urmărește creșterea valorii totale a bunurilor infracționale recuperate, prin îmbunătățirea comunicării, colaborării și coordonării acțiunilor între autoritățile responsabile de recuperarea bunurilor și omologii lor străini. Programul asigură sporirea transparenței și responsabilizării instituțiilor implicate în sistemul de recuperare a bunurilor infracționale în Republica Moldova, prin asigurarea unei mai bune colectări de date și diseminări a informației referitoare la sechestrarea și confiscarea bunurilor infracționale.

16. Programul recunoaște pluralitatea instituțiilor implicate în procesul de recuperare a bunurilor infracționale din Republica Moldova și responsabilitatea fiecărei instituții în implementarea măsurilor care urmăresc sporirea eficacității acestuia.

17. Implementarea prezentului Program va asigura consolidarea capacităților autorităților responsabile de sistemul de recuperare a bunurilor infracționale în Republica Moldova prin ajustarea cadrului legal existent conform standardelor internaționale și cerințelor Uniunii Europene.

18. Implementarea Programului va contribui la dezvoltarea unei baze normative noi pentru majoritatea autorităților/instituțiilor responsabile de procesul de recuperare a

bunurilor infracționale, respectivele prevederi urmând a fi transpuse în practică și valorificate pe parcursul următorilor ani pentru a produce rezultatele scontate.

19. Programul reprezintă un răspuns la așteptările cetățenilor în planul îmbunătățirii procesului de recuperare a bunurilor infracționale¹⁰.

¹⁰ Impactul corupției asupra realizării drepturilor omului în Republica Moldova: Studiu analitic cu recomandări de politici (elaborat la solicitarea Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)).

20. Prin abordarea integrată, coordonată și intersectorială, Programul antrenează autoritățile judecătorești, instituțiile specializate, autoritățile publice, organizațiile societății civile, mediul academic în crearea unui sistem eficient, transparent, modern, care să fie adaptat cerințelor societății și să răspundă provocărilor viitorului.

21. Cooperarea între instituțiile statului cu atribuții în domeniul combaterii corupției și societatea civilă este reafirmată ca una dintre prioritățile Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017–2023. Conform strategiei, societatea civilă face parte din rândul grupurilor de monitorizare și efectuează o supraveghere independentă. Astfel, este posibilă mai multă colaborare și mai multe organizații pot fi încurajate să colaboreze cu Centrul Național Anticorupție, inclusiv cele de nivel regional. Eficacitatea implementării Programului depinde și de nivelul de implicare a societății civile, de contribuția acesteia. Iată de ce, pe lângă depunerea rapoartelor oficiale ale autorităților/instituțiilor responsabile, este important ca pilonul societății civile să contribuie nemijlocit la monitorizarea implementării și să prezinte rapoarte de alternativă la rapoartele oficiale ale autorităților.

II. ANALIZA SITUAȚIEI

2.1. Situația și standardele la nivel internațional și european

22. Subiectul recuperării bunurilor infracționale ocupă un loc tot mai important pe actuala agendă publică și instituțională la nivel internațional și european. Majoritatea impedimentelor legale care apar în calea recuperării bunurilor infracționale la nivel internațional constau în cerințele pentru acordarea de asistență juridică reciprocă, secretul bancar excesiv, lipsa procedurilor de confiscare a activelor fără o hotărâre de condamnare și legile procesuale și probatorii complexe¹¹.

¹¹ Kevin M. Stephenson, Larissa Alanna Gray, Richard John Power, Jean Pierre Brun, Gabriele Dunker, Melissa Panjer, Barriers to Asset Recovery: An Analysis of the Key Barriers and Recommendations for Action.

23. Statisticile oficiale de la nivelul Uniunii Europene, relevate în noua Strategie a UE privind securitatea pentru perioada 2020–2025¹², sunt îngrijorătoare. În contextul în care criminalitatea organizată generează costuri enorme pentru victime, precum și pentru economie, pierderile anuale fiind estimate la 218–282 de miliarde de euro, încă se menține un dezechilibru major în ceea ce privește raportul dintre valoarea estimativă a produselor infracțiunilor de la nivelul tuturor statelor membre ale UE (de 110 miliarde de euro anual) și rezultatul măsurilor asigurătoare dispuse: aproximativ 2% dintre aceste produse sunt sechestrate, iar 1% sunt confiscate.

¹² Communication from the commission on the EU Security Union Strategy, Brussels, 24.07.2020, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1596452256370&uri=CELEX:52020DC0605>

24. În ultimii ani au apărut amenințări noi, mai complexe, transfrontaliere și transsectoriale, la adresa securității, ceea ce evidențiază necesitatea unei cooperări mai strânse în materie de securitate la toate nivelurile. Criza provocată de pandemia de COVID-19, criza energetică, conflictele armate au adus în prim-plan securitatea

europeană, testând reziliența infrastructurii critice a Europei, pregătirea pentru situațiile de criză și sistemele sale de gestionare a crizelor.

25. Comisia Europeană a propus o serie de măsuri de creștere a capacității de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, printre care se evidențiază: extinderea domeniului de aplicare al Directivei UE 2014/42 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană; consolidarea administrării bunurilor sechestrate; dezvoltarea reutilizării sociale a bunurilor confiscate; îmbunătățirea regulilor privind despăgubirea victimelor infracțiunilor; fortificarea rolului birourilor de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni în urmărirea și identificarea bunurilor având legătură cu infracțiunile.

26. Referindu-ne la standardele europene în domeniul confiscării și recuperării activelor, menționăm că Uniunea Europeană deține un set cuprinzător de reglementări referitoare la procesul de recuperare a bunurilor infracționale. Acestea sunt:

1) Acțiunea comună 98/699/JAI privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea sau sechestrarea și confiscarea instrumentelor și a produselor infracțiunii;

2) Decizia-cadru 2001/500/JAI a Consiliului din 26 iunie 2001 privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunii;

3) Decizia-cadru 2003/577/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de înghețare a bunurilor sau a probelor;

4) Decizia-cadru 2005/212/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind confiscarea produselor, a instrumentelor și a bunurilor având legătură cu infracțiunea;

5) Decizia-cadru 2006/960/JAI a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind simplificarea schimbului de informații și date operative între autoritățile de aplicare a legii ale statelor membre ale Uniunii Europene;

6) Decizia 2007/845/JAI a Consiliului din 6 decembrie 2007 privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile;

7) Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană;

8) Regulamentul (UE) 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare.

De asemenea, Comisia Europeană a prezentat, la 25 mai 2022, o propunere de o nouă directivă privind recuperarea și confiscarea activelor, care prevede revizuirea completă a Directivei 2014/42 a Parlamentului European și a Consiliului, precum și revizuirea Deciziei 2007/845/JAI a Consiliului.

27. Pentru a asigura cooperarea internațională corespunzătoare și eficientă, în special asistența juridică reciprocă și echipele de investigare comune, pentru a acumula probe și a confisca veniturile și instrumentele infracțiunii, există un cadru internațional și regional cuprinzător în ceea ce privește procesul de recuperare a activelor, care include:

1) Convenția europeană privind asistența judiciară în materie penală, semnată la Strasbourg la 20 aprilie 1959;

2) Convenția privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională, semnată la Strasbourg la 8 noiembrie 1990;

3) Convenția penală privind corupția, adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999;

4) Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003;

5) Convenția Consiliului Europei privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005.

28. În perioada 2017–2022, Republica Moldova a aderat la două convenții multilaterale care acoperă o parte din domeniul recuperării bunurilor infracționale: Protocolul privind introducerea modificărilor în Acordul de colaborare a statelor membre ale Comunității Statelor Independente privind combaterea furtului mijloacelor de transport și asigurarea restituirii lor din 25 noiembrie 2005 și Acordul de colaborare între statele membre ale Comunității Statelor Independente în domeniul luptei împotriva furtului de valori culturale și asigurării restituirii lor. Pe dimensiunea bilaterală a fost semnat, în anul 2021, Memorandumul de înțelegere între Guvernul Regatului Unit și Guvernul Republicii Moldova privind restituirea fondurilor ilicite confiscate de la cetățeanul Republicii Moldova Luca Filat.

2.2. Sinteza analitică a procesului de recuperare a bunurilor infracționale la nivel național

29. Evoluții importante privind recuperarea bunurilor infracționale s-au produs începând cu anul 2017, odată cu adoptarea Legii nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, a Legii nr.49/2017 pentru completarea unor acte legislative, prin care în Codul de procedură penală au fost introduse norme privind mecanismul de recuperare a bunurilor infracționale și privind etapele recuperării, precum și a Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Instituirea unor asemenea reglementări a fost dictată și de necesitatea creării mecanismului de reacție și investigare ca urmare a evenimentelor nefaste din sectorul financiar-bancar al Republicii Moldova, precum și de nevoia de a crea o infrastructură instituțională care să asigure interacțiunea la nivel național, regional și internațional pentru recuperarea bunurilor infracționale.

30. Republica Moldova actualizează și îmbunătățește continuu legislația pentru combaterea eficientă a infracțiunilor grave, a criminalității organizate și corupției. Modificările legislative operate de-a lungul anilor nu au acoperit toate aspectele care ar îmbunătăți sistemul de recuperare a bunurilor infracționale în Republica Moldova și l-ar face mai eficient. Aceste deficiențe variază de la sfera limitată în domeniul efectuării investigațiilor financiare paralele până la absența unei game mai largi de posibilități de confiscare a bunurilor infracționale.

31. Identificarea tuturor bunurilor infracționale constituie o premisă pentru un proces eficient de recuperare și confiscare. Astfel, nu în toate cazurile până la finalizarea investigațiilor financiare paralele se reușește identificarea bunurilor care pot face obiectul confiscării sau pot contribui la recuperarea prejudiciului. Sunt situații când, ulterior efectuării investigațiilor financiare paralele, bănuitul/învinuitul procură bunuri (imobile, mijloace de transport etc.) sau își deschide alte conturi bancare prin care se efectuează tranzacții.

32. Un impediment cu care se confruntă Republica Moldova este lipsa unui mecanism de confiscare care să nu se bazeze pe o hotărâre de condamnare (mecanism de confiscare civilă). Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției (art. 54) și Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului reglementează un asemenea mecanism, care poate fi aplicat în cazul îmbolnăvirii sau al sustragerii făptuitorului de la participarea în procedurile penale. Propunerea de directivă prezentată de Comisie la 25 mai 2022 extinde sfera situațiilor în care poate fi aplicată confiscarea în absența unei condamnări la următoarele cazuri: decesul persoanei suspectate sau învinuite, imunitatea, amnistia și prescripția. Aceste reguli sunt aplicabile doar infracțiunilor care pot genera, direct sau indirect, un avantaj economic substanțial și pentru care se aplică o pedeapsă privativă de libertate de cel puțin 4 ani.

33. Practica organelor de urmărire penală a demonstrat că, în majoritatea cazurilor, din momentul când făptuitorului i se atribuie o calitate procesuală (bănuț/învinuit), acesta întreprinde acțiuni de înstrăinare a bunurilor sau de transferare a acestora către terți, astfel încât să nu poată fi urmărite. Tergiversarea procesului de aplicare a sechestrului are repercusiuni ireversibile pentru procesul de recuperare a bunurilor infracționale. Astfel, stabilirea în Codul de procedură penală a unui termen restrâns în care judecătorul de instrucție poate să se expună asupra demersului procurorului ar contribui la eficacitatea procesului de recuperare.

34. Activele provenite din infracțiuni sunt supuse sechestrării și confiscării, cu posibilitatea confiscării echivalentului în bani. Regimul sechestrării și confiscării acoperă toate activele provenite din infracțiuni și mijloacele acestora.

35. Pe segmentul aplicării sechestrului, în perioada 2017–2021, Procuratura Anticorupție împreună cu Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale au contribuit la aplicarea sechestrului în cazul celor mai valoroase categorii de bunuri, care formează 65,4% din totalul sechestrului aplicate. Procuratura Generală a sechestrat bunuri în valoare de 620630958 lei, ceea ce constituie 11,3% din totalul sechestrului aplicate. Procuratura Generală a solicitat efectuarea investigațiilor financiare paralele pentru 5 cauze penale, în cadrul cărora s-au aplicat sechestrul. Cauzele penale au fost intentate drept urmare a comiterii următoarelor infracțiuni: spălarea banilor; evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor; coruperea pasivă; traficul de ființe umane în cumul cu organizarea migrațiilor ilegale și confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false.

Tabelul 1

Valoarea bunurilor sechestrate pentru anii 2017–2021

	Valoarea bunurilor sechestrate, lei	Proporția din totalul sechestrului, %
Procuratura Anticorupție	2029256994	37,0
Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale	1558109958	28,4
	1443614155	26,3
Procuratura Generală	620630958	11,3
Procuraturile teritoriale	60404769	1,1

Sursa: Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale

36. Din datele prezentate în tabelul 2 pentru perioada 2017–2021 se observă că organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție (CNA) a participat activ la procesul de recuperare a bunurilor infracționale, valoarea bunurilor sechestrate fiind estimată la 130101698 de lei.

Tabelul 2

Valoarea bunurilor sechestrate pentru anii 2017–2021

2017	2018	2019	2020	2021
Valoarea bunurilor sechestrate, lei				

9736062	51663169	1103128	51675124	15924215
<i>inclusiv în vederea restituirii prejudiciului cauzat statului</i>				
630000	25125538	–	–	–
Valoarea bunurilor sechestrate de ARBI în baza delegațiilor formulate de organul de urmărire penală al CNA, lei				
–	–	1089283940	12096596	39568036

Sursa: Centrul Național Anticorupție

37. În perioada 2017–2021, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale (ARBI) a sechestrat bunuri în valoare totală de circa 5,49 miliarde de lei. Primele patru cele mai valoroase categorii de bunuri sechestrate de către ARBI constituie aproximativ 2/3 din valoarea tuturor sechestrelor aplicate în 4 ani deplin de activitate.

Tabelul 3

Valoarea bunurilor sechestrate de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale

2017	2018	2019	2020	2021	Total
Valoarea bunurilor sechestrate, lei					
–	182813908,29	2648694116,26	1922457071,77	736198779,70	5490163875,99

Sursa: Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale

38. Pe parcursul a 4 ani deplin de activitate, ARBI a preluat în administrare 692 de bunuri sechestrate, în acestea fiind incluse și mijloacele financiare sechestrate în numerar.

39. În scopul administrării mijloacelor bănești sechestrate, începând cu anul 2019, ARBI dispune de conturi trezoreriale în diferite valute. Numerarul sechestrat în monedă națională și valută străină, mijloacele bănești sechestrate pe conturi bancare, precum și mijloacele bănești obținute din valorificarea bunurilor sechestrate sunt transferate pe conturile trezoreriale gestionate de ARBI. În perioada anilor 2019–2021, pe conturile trezoreriale ale ARBI au fost plasate mijloace financiare sechestrate în valoare totală de 116103285 de lei. Totodată, în aceeași perioadă, de pe conturile ARBI au fost scoase mijloace financiare în valoare de:

~ 11682581 de lei (91,8% din totalul sumei scoase de pe conturile ARBI) – restituire în urma scoaterii persoanei de sub urmărire penală/achitării inculpatului;

~ 985803 lei (7,7% din totalul sumei scoase de pe conturile ARBI) – restituire în urma achitării integrale a amenzii penale;

~ 54471 de lei (0,4% din totalul sumei scoase de pe conturile ARBI) – transfer în scopul confiscării speciale.

40. Valorificarea bunurilor sechestrate¹³ constituie înstrăinarea acestora prin vânzarea la preț egal sau mai mare decât cel evaluat în cadrul unei licitații publice sau în baza unui contract de comision. După evaluarea bunului sechestrat, în cazurile când sechestrările sunt aplicate pentru garantarea achitării amenzii sau recuperării prejudiciului, părțile sunt în drept să achite contravaloarea bunului sechestrat la contul trezorerial gestionat de ARBI.

¹³ Hotărârea Guvernului nr.684/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infracționale (sechestrate).

41. Serviciul Fiscal de Stat, suplimentar atribuțiilor prevăzute de Codul fiscal, exercită atribuții de evidență, evaluare și vânzare a bunurilor confiscate, a bunurilor fără stăpân, a bunurilor sechestrate perisabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive, a bunurilor trecute în proprietatea statului cu drept de succesiune și a comorilor¹⁴, în conformitate cu Codul penal, Codul de procedură penală, Codul contravențional, Codul civil, Codul de procedură civilă.

¹⁴ Hotărârea Guvernului nr.972/2001 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evidență, evaluare și vânzare a bunurilor confiscate, fără stăpân, sechestrate ușor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delictive, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune și a comorilor.

Tabelul 4

Valoarea bunurilor confiscate și vândute în baza titlurilor executorii

2019	2020	2021
Valoarea bunurilor confiscate preluate în baza titlurilor executorii, lei		
6161363	2078917,09	3738289,65
Valoarea bunurilor vândute preluate în baza titlurilor executorii, lei		
4304184,23	1966388,42	3149295,65

Sursa: Serviciul Fiscal de Stat

42. Confiscarea bunurilor este o măsură de siguranță care se aplică de către instanțele de judecată asupra bunurilor care au fost utilizate la săvârșirea infracțiunii sau rezultă din infracțiune ori activități infracționale. Începând cu 1 ianuarie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a fost împuternicit cu atribuții de urmărire penală și astfel poate participa la procesul de sechestrare sau confiscare a bunurilor, exercitându-și atribuțiile în calitate de organ de urmărire penală și de administrator al bunurilor.

43. Existența unui sistem solid de măsuri provizorii și de confiscare din partea statului, aplicabile în cazurile de comitere a unor categorii de infracțiuni, este indispensabilă. Un proces efectiv de recuperare a bunurilor infracționale devine demoralizant pentru infractori și poate avea rol semnificativ în prevenirea comiterii de infracțiuni.

44. În vederea formării unor bune practici cu privire la aplicarea măsurilor asigurătoare sunt necesare norme legale care să oblige organele de urmărire penală și instanțele de judecată să remită la ARBI actele procedurale de scoatere a bunurilor de sub sechestrul și, respectiv, hotărârile de pronunțare asupra sechestrului. Comunicarea eficientă dintre actorii publici antrenați în procesul de recuperare a bunurilor infracționale poate fi realizată prin intermediul unui sistem informațional automatizat cu acces securizat la informația despre sechestrul aplicat.

45. Pentru înțelegerea corespunzătoare a situației și amplitudinii problemelor din sector s-a efectuat o analiză SWOT, care prezintă evoluția problemelor și consecințele corespunzătoare.

46. Analiza SWOT reflectă caracteristicile mediului intern (punctele tari și punctele slabe) și ale mediului extern (oportunitățile și riscurile), care avantajează sau stagnează procesul de recuperare a bunurilor infracționale în Republica Moldova.

1) Puncte forte:

a) eforturile anticorupție în sectorul public sunt împărțite în cadrul unei rețele de instituții specializate anticorupție;

b) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale asigură identificarea și indisponibilizarea bunurilor infracționale în cadrul investigării infracțiunilor generatoare de profit;

c) reglementarea în legea penală a măsurii de siguranță – confiscarea extinsă are un potențial considerabil de a deposea de bunuri persoanele care au săvârșit infracțiuni generatoare de profit;

d) existența unui sistem de administrare a bunurilor sechestrate.

2) Puncte slabe:

a) lipsa unui sistem informațional automatizat funcțional de evidență a bunurilor infracționale indisponibilizate;

b) lipsa mecanismului de colectare a datelor statistice în domeniul recuperării bunurilor infracționale și de asigurare a furnizării informațiilor relevante de către instituțiile responsabile;

c) în pofida unor volume semnificative de bunuri sechestrate la etapa de urmărire penală, sumele confiscate și recuperate efectiv sunt extrem de mici;

d) tergiversarea procesului de aplicare a sechestrului ar putea avea repercusiuni ireversibile pentru recuperarea ulterioară a bunurilor infracționale;

e) informarea redusă și sensibilizarea insuficientă cu privire la procesul de recuperare a bunurilor infracționale;

f) lipsa platformei online pentru vânzarea la licitație a bunurilor sechestrate/confiscate;

g) capacitățile instituționale reduse de realizare eficientă a procesului de recuperare a bunurilor infracționale;

h) colaborarea insuficientă dintre autoritățile/instituțiile responsabile de recuperarea bunurilor infracționale;

i) folosirea insuficientă a cazurilor speciale de valorificare a bunurilor sechestrate;

j) existența dezacordurilor între autoritățile de aplicare a legii în privința capacității de efectuare a investigațiilor financiare paralele;

k) cooperarea insuficientă cu alte jurisdicții în privința schimbului de date și informații, indisponibilizării bunurilor, precum și în privința recunoașterii și executării în străinătate a confiscării speciale și extinse dispuse în Republica Moldova;

l) înțelegerea insuficientă a beneficiilor reutilizării sociale a bunurilor confiscate ca urmare a săvârșirii infracțiunilor;

m) existența unui mecanism complicat și ineficient de executare a confiscării speciale și extinse;

n) lipsa unei analize detaliate a gradului de recuperare efectivă de către victimele infracțiunilor a prejudiciilor suferite.

3) Oportunități:

a) cooperarea internațională axată pe valorificarea parteneriatelor deja existente și pe stabilirea unor parteneriate noi în vederea asigurării schimbului de bune practici cu instituțiile de formare în domeniul recuperării bunurilor infracționale;

b) asistența tehnică din partea partenerilor de dezvoltare și donatorilor în implementarea diferitor acțiuni ale Programului;

c) racordarea cadrului normativ în domeniu la angajamentele internaționale;

d) instruirea specialiștilor care activează în diferite sectoare responsabile de recuperarea bunurilor infracționale;

e) implicarea societății civile în realizarea diferitor măsuri menite să sporească gradul de încredere în recuperarea bunurilor infracționale.

4) Amenințări/limite:

a) coordonarea insuficientă a acțiunilor cu partenerii naționali și internaționali;

- b) posibila inconsecvență în realizarea tuturor măsurilor prevăzute în Program;
- c) limitările financiare pentru susținerea corespunzătoare a procesului de implementare a Programului.

2.3. Constatările analizei situaționale efectuate

47. Țările care au avut cel mai mare succes în urmărirea, înghețarea, sechestrarea și confiscarea bunurilor obținute ilicit (indiferent dacă sunt situate în străinătate sau în țara în cauză) sunt cele care au adoptat mecanisme care pot accelera procesele asociate justiției penale de confiscare, precum și mecanisme de confiscare a bunurilor care nu se bazează pe hotărâri de condamnare. În plus, statele care au dezvoltat mecanisme puternice de cooperare interinstituțională au demonstrat un succes mai mare în recuperarea bunurilor obținute ilicit.

48. Republica Moldova ar trebui să ia în considerare consolidarea mecanismelor nonpenale sau civile pentru sechestrarea și confiscarea bunurilor. Procesele penale durează adesea ani întregi, amânându-se emiterea hotărârilor finale pentru confiscarea bunurilor provenite din infracțiuni generatoare de venit, inclusiv din criminalitatea organizată și corupție. Implementarea mecanismelor civile poate reduce timpul de confiscare a bunurilor de la o perioadă de câțiva ani la câteva luni, cu menținerea procesului echitabil.

49. Este necesar să se acorde o atenție mai mare mecanismelor de consolidare care să asigure un dialog față în față, regulat cu autoritățile de recuperare a bunurilor infracționale din alte țări-cheie în ceea ce privește sechestrarea, confiscarea și recuperarea bunurilor provenite din infracțiuni generatoare de venit.

50. Abordările comune pot asigura, de asemenea, integrarea în procesul de recuperare a bunurilor infracționale a volumelor mari de date, în așa fel încât acestea să fie eficiente atât în ceea ce privește combaterea criminalității, cât și în asigurarea drepturilor fundamentale.

51. Recuperarea bunurilor obținute ilicit este esențială pentru prevenirea și combaterea criminalității organizate și corupției, deoarece îi privează pe infractori de câștiguri financiare și acționează ca o măsură de descurajare împotriva infracțiunilor viitoare (prin eliminarea motivației financiare a infractorilor).

52. Guvernul Republicii Moldova ar trebui să ia în considerare consolidarea mecanismelor transparente pentru sechestrarea, confiscarea, gestionarea și reutilizarea (în mod ideal, pentru nevoile de dezvoltare prioritare) a bunurilor obținute ilicit și să se asigure că ARBI este capabilă să acționeze ca entitate-cheie care facilitează acest rol.

53. Rata scăzută de confiscare determină grupările criminale să își extindă activitățile și să se infiltreze în economia legală, de aceea este nevoie de un răspuns ferm, la nivel național.

54. Ratificarea mai multor acte internaționale în domeniul recuperării și confiscării bunurilor, inclusiv a bunurilor dobândite în mod ilicit sau procesate în alt mod pe cale infracțională, creează o necesitate stringentă de a elabora un cadru normativ care să răspundă rigorilor contemporane.

55. Cooperarea internațională este, de asemenea, esențială pentru eficiența aplicării legii și a cooperării judiciare. Acordurile bilaterale cu parteneri-cheie au un rol fundamental în obținerea de informații și probe din afara Republicii Moldova.

III. OBIECTIVELE GENERALE ȘI SPECIFICE

56. Analiza strategică pune accentul pe imaginea de ansamblu a unor tendințe pe termen mediu și lung, prognoze și estimări în scopul de a fundamenta adoptarea unor decizii strategice sau de a constitui suport pentru gestionarea unor situații/evenimente cu impact macroeconomic în domeniul recuperării bunurilor infracționale, inclusiv pe diseminarea informațiilor acumulate.

57. Programul are la bază analiza detaliată a problemelor cu care se confruntă sistemul de recuperare a bunurilor infracționale, arată care sunt acțiunile necesare a fi realizate pentru a atinge rezultatele planificate pe termen scurt și mediu, bazate pe evidențe, și, în final, reflectă impactul preconizat pe termen lung asupra întregului sistem de recuperare a bunurilor infracționale.

58. Obiectivele urmează a fi stabilite anticipând posibilitatea ca fondurile să fie insuficiente și vor fi însoțite de o proiecție preliminară a activităților necesare pentru atingerea lor.

59. Obiectivul general 1. Consolidarea sistemului național de recuperare a bunurilor infracționale în conformitate cu standardele internaționale și cerințele Uniunii Europene. Obiectivul are drept scop perfecționarea cadrului normativ și fortificarea capacităților instituționale în domeniul recuperării bunurilor infracționale. Astfel, Republica Moldova se va alinia la standardele internaționale și cerințele Uniunii Europene, contribuind la creșterea gradului de încredere a cetățenilor în justiție. Rezultatul scontat al obiectivului ține de înlăturarea lacunelor de ordin normativ, conducând la îmbunătățirea și eficientizarea procesului de recuperare a bunurilor infracționale. Totodată, se va consolida cadrul de cooperare atât la nivel local, cât și internațional, se vor defini competențele și rolurile autorităților implicate în procesul de recuperare a bunurilor infracționale, se vor diversifica competențele și activitățile acestora, în scopul asigurării managementului durabil.

Obiectivul specific 1.1. Eficientizarea procesului de urmărire și indisponibilizare a bunurilor infracționale, până în anul 2024.

Obiectivul specific 1.2. Consolidarea capacităților autorităților/instituțiilor antrenate în procesul de recuperare a bunurilor infracționale în domeniul conservării valorii bunurilor sechestrate, până în anul 2024.

Obiectivul specific 1.3. Consolidarea rolului instituției confiscării, până în anul 2025.

Obiectivul specific 1.4. Eficientizarea mecanismului de recuperare efectivă a bunurilor infracționale confiscate, până în anul 2026.

Rezultate scontate:

1) creșterea numărului sentințelor ce dispun aplicarea confiscării speciale și extinse cu privire la cauze de corupție, criminalitate organizată și alte infracțiuni comise din interes material;

2) creșterea numărului cererilor de comisii rogatorii transmise în străinătate privind indisponibilizarea bunurilor infracționale;

3) creșterea numărului cererilor de schimb de date și informații cu alte jurisdicții;

4) creșterea numărului bunurilor sechestrate valorificate în cursul procesului penal în beneficiul tuturor părților implicate, pentru evitarea diminuării valorii acestora și reducerea costurilor de administrare;

5) creșterea numărului cererilor de recunoaștere și executare în străinătate a hotărârilor judecătorești emise în Republica Moldova ce au ca obiect confiscarea specială și extinsă a bunurilor infracționale;

6) creșterea numărului cererilor de comisii rogatorii privind indisponibilizarea bunurilor infracționale executate în Republica Moldova;

7) facilitarea recuperării bunurilor provenite din infracțiuni de corupție;

8) infrastructura sistemelor informaționale pentru eficacitatea procesului de recuperare a bunurilor infracționale, dezvoltată și implementată.

60. Obiectivul general 2. Creșterea gradului de transparență, expertiză și integritate în procesul de recuperare a bunurilor infracționale. Obiectivul propune dezvoltarea competențelor și cunoștințelor specialiștilor implicați în procesul de recuperare a bunurilor infracționale în baza unei pregătiri profesionale mixte, comune și multidisciplinare, care se va asigura atât prin programele de pregătire profesională

dedicate și organizate, cât și prin participarea la cursuri de formare la nivelul instituțiilor de profil naționale și internaționale. În plus, obiectivul urmărește dezvoltarea unor instituții eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile. Totodată, volumul tot mai mare de informație pus la dispoziție atât publicului larg, cât și participanților la proces, prin intermediul mijloacelor electronice, de către actorii implicați în procesul recuperării bunurilor infracționale, necesită a fi gestionat în permanență de către autoritățile responsabile în condiții de maximă securitate, fapt ce implică implementarea unui set amplu de măsuri de consolidare a capacităților. Îndeplinirea obiectivului va asigura formarea profesională conform necesarului de instruire a angajatorului pe toate domeniile de activitate ale procesului de recuperare a bunurilor infracționale.

Obiectivul specific 2.1. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile, până în anul 2025.

Obiectivul specific 2.2. Formarea și dezvoltarea competențelor în domeniul recuperării bunurilor infracționale, până în anul 2027.

Obiectivul specific 2.3. Asigurarea transparenței în procesul de recuperare a bunurilor infracționale de către autoritățile responsabile, până în anul 2026.

Obiectivul specific 2.4. Promovarea și asigurarea integrității în procesul de recuperare a bunurilor infracționale, până în anul 2027.

Rezultate scontate:

1) sistemul de management unitar și eficient dezvoltat în procesul recuperării bunurilor infracționale;

2) sistemul de formare profesională perfecționat;

3) informarea constantă a cetățenilor cu privire la procesul de recuperare a bunurilor infracționale și a rezultatelor obținute;

4) creșterea încrederii cetățenilor în procesul de recuperare a bunurilor infracționale și în autoritățile/instituțiile implicate în acest proces.

61. Rezultatele urmează a fi evaluate periodic, după încheierea anumitor activități.

IV. IMPACTUL

62. Alinierea tuturor proceselor și procedurilor la cele mai bune practici internaționale, cu respectarea abordării bazate pe drepturile omului, va reduce la minimum eventualitatea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Expertiza autorităților/instituțiilor implicate în procesul de recuperare a bunurilor infracționale va genera un nivel înalt de mulțumire și satisfacție în rândul societății.

63. Programul își propune în primul rând să aibă un impact asupra beneficiarilor săi finali, care sunt cetățenii Republicii Moldova, astfel încât efectele fenomenului corupției să nu constituie o amenințare a vieții și bunăstării lor într-o societate modernă. Este evident că pentru obținerea unui astfel de impact sunt necesare schimbări de ordin normativ, funcțional și operațional la diferite niveluri ale administrației de stat. Or o performanță sporită a activității autorităților de resort în prevenirea și combaterea corupției este unul dintre instrumentele care poate garanta atingerea impactului așteptat.

64. Problemele abordate în prezentul Program nu sunt noi și tocmai din acest motiv necesită o schimbare de paradigmă a intervenției. Astfel, cele două obiective generale propun o altă abordare a procesului de stabilire a priorităților de dezvoltare a sistemului de recuperare a bunurilor infracționale, bazată pe impact prin evidențe, instituții puternice, societate informată și activă, precum și prin capacități consolidate de reacție eficientă.

65. Pe lângă beneficiarii finali ai Programului, care sunt cetățenii Republicii Moldova afectați de efectele fenomenului corupției, unele obiective ale acestui document vizează reglementarea clară a procesului de recuperare a bunurilor infracționale în scopul combaterii actelor de corupție și al reducerii sărăciei.

66. Odată cu implementarea acțiunilor planificate de ordin normativ, funcțional și de consolidare a capacităților instituțiilor se vor obține următorii indicatori de impact:

- 1) indicele percepției corupției în sectorul justiției, îmbunătățit;
- 2) calitatea reglementărilor în procesul recuperării bunurilor infracționale, îmbunătățită;
- 3) creșterea gradului de identificare și recuperare a bunurilor provenite din acte de corupție și din acte conexe acestora, precum și din alte activități criminale, indisponibilizate și confiscate;
- 4) creșterea ratei de executare a ordinelor de confiscare dispuse în materie penală;
- 5) transparența decizională și transparența datelor autorităților responsabile, sporite;
- 6) autoritățile și instituțiile acționează în mod unitar și sunt pregătite să lucreze împreună;
- 7) creșterea veniturilor aduse la bugetul de stat, precum și a celor prin care se asigură despăgubirea victimelor;
- 8) conștientizarea socială a consecințelor negative ale infracționalității și revitalizarea etică a cetățenilor.

V. ESTIMAREA COSTURILOR

67. Finanțarea acțiunilor prevăzute în prezentul Program se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate anual în aceste scopuri în bugetele autorităților publice implicate, precum și din alte surse. Pentru realizarea obiectivelor Programului, autoritățile responsabile vor asigura planificarea resurselor financiare în cadrul bugetar pe termen mediu și în proiectul legii bugetului de stat pentru anii respectivi.

68. Având în vedere disponibilitatea limitată a resurselor bugetare, autoritățile/instituțiile responsabile vor întreprinde acțiuni de atragere a resurselor financiare externe pentru implementarea prezentului Program.

69. Suportul partenerilor de dezvoltare în implementarea Programului este unul important și esențial, având în vedere resursele bugetare limitate. În același timp, și partenerii de dezvoltare ar putea fi interesați de unele domenii specifice compatibile cu politicile lor de finanțare. Doar printr-un efort consolidat poate fi accelerată implementarea obiectivelor propuse și a activităților planificate.

VI. RISCURI DE IMPLEMENTARE

70. Implementarea cu succes a Programului depinde de o serie de factori, dar în primul rând de implicarea deplină, dedicația autorităților responsabile și de voința factorilor de decizie de a-și asuma realizarea obiectivelor propuse în Program. Principalele riscuri privind implementarea prezentului Program și măsurile de contracarare a acestora sunt:

- 1) extinderea proceselor destabilizatoare și a stării de război din proximitatea Republicii Moldova, cu efecte asupra securității interne – se va monitoriza permanent situația; se vor intensifica acțiunile de cooperare cu organizațiile și agențiile europene, precum și cu statele vecine;
- 2) provocările cu impact negativ asupra situației sociale și economice a țării, care pot cauza reorientarea politicilor de dezvoltare – se va monitoriza permanent situația; se vor revizui măsurile și se vor identifica soluțiile de alternativă; se vor intensifica acțiunile de cooperare cu organizațiile și agențiile europene;
- 3) rezistența instituțiilor publice la reingineria proceselor – se va monitoriza permanent situația; se vor revizui măsurile și se vor identifica soluțiile de alternativă; se vor intensifica acțiunile de cooperare cu organizațiile și agențiile europene;

4) fluctuația mare de cadre în instituțiile implementatoare care astfel nu vor putea pune în aplicare în termene utile acțiunile Programului – se vor opera majorări salariale în limita disponibilității bugetare; se vor identifica alte stimulente nepecuniare de motivare;

5) lipsa fondurilor suficiente pentru punerea în aplicare a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului – se vor spori eforturile de mobilizare a resurselor într-o manieră coordonată; se va lua în considerare în continuare feedbackul partenerilor și donatorilor astfel încât să fie îmbunătățite conceptele proiectelor, punerea în aplicare, monitorizarea bazată pe rezultate și practicile de raportare, pentru a atrage și a păstra donatorii; se va intensifica și îmbunătăți comunicarea rezultatelor acțiunilor anterioare și în curs de desfășurare din țară;

6) întreruperea procesului de punere în aplicare a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului din cauza fluctuației ridicate a personalului din instituțiile partenere – se vor pune în aplicare proceduri pentru susținerea memoriei instituționale pe termen lung pentru instituțiile partenere; se va asigura sustenabilitatea acumulării de cunoștințe în instituțiile partenere;

7) lipsa cunoștințelor și abilităților pentru realizarea analizei de gen și a abordării integratoare a principiului egalității de gen în rândul autorităților/instituțiilor responsabile – se vor consolida capacitățile partenerilor naționali de a colecta, analiza și utiliza informațiile relevante, de a lua măsuri de creștere a gradului de conștientizare cu privire la inegalitatea de gen și integrarea principiului egalității de gen în rândul părților interesate;

8) imposibilitatea de a desfășura evenimente din cauza regulilor impuse de pandemia de COVID-19 (distanțare socială), din cauza restricțiilor privind adunările, precum și din cauza altor situații excepționale – se vor utiliza metode alternative de desfășurare a reuniunilor și cursurilor de formare (videoconferințe, seminare web).

VII. AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

71. Implementarea eficientă a prezentului Program se bazează pe colaborarea strânsă dintre autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile publice, organizațiile societății civile, mass-media, mediul academic și partenerii internaționali de dezvoltare.

72. Autoritățile și instituțiile publice responsabile pentru implementarea fiecărei acțiuni în parte sunt specificate în tabelul 5 și în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului (în continuare – *Planul de acțiuni*). Gradul de realizare a Planului de acțiuni va fi evaluat anual de către autoritățile responsabile, iar rezultatele analizei vor fi utilizate pentru revizuirea și/sau ajustarea ulterioară, după caz, a Planului de acțiuni în contextul asigurării implementării depline a obiectivelor Programului.

Tabelul 5

Nr. crt.	Autorități/instituții responsabile	Rolul în procesul de recuperare a bunurilor infracționale
1	Ministerul Justiției	– Revizuieste propunerile de modificare a legislației pentru îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale; – facilitează asistența judiciară internațională în materie penală pe parcursul judecării și în cadrul executării în străinătate a ordinelor de confiscare; – înaintează Parlamentului propunerile de modificare a legislației
2	Ministerul Finanțelor	– Evaluează, administrează, valorifică bunurile sechestrate în cadrul cauzelor penale care nu țin de

		<p>competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale;</p> <ul style="list-style-type: none"> – gestionează mijloacele financiare parvenite în urma repatrierii bunurilor infraționale, în calitate de ordonator al bugetului de stat
3	Ministerul Afacerilor Interne	<ul style="list-style-type: none"> – Urmărește bunurile infraționale; – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – efectuează investigațiile financiare paralele care nu țin de competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale și/sau care nu au fost delegate acesteia
4	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	<ul style="list-style-type: none"> – Participă la negocierea tratatelor; – depune cererile de cooperare judiciară internațională atunci când nu este în vigoare niciun tratat; – participă la negocierile privind repatrierea bunurilor confiscate
5	Procuratura Generală	<ul style="list-style-type: none"> – Pornește urmărirea penală; – urmărește și identifică bunurile infraționale; – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – efectuează investigațiile financiare paralele care nu țin de competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale și/sau care nu au fost delegate acesteia; – solicită sechestrarea bunurilor infraționale; – urmărește pretinsele infracțiuni; – solicită confiscarea bunurilor infraționale; – facilitează asistența judiciară internațională în materie penală pe parcursul urmăririi penale
6	Procuratura Anticorupție	<ul style="list-style-type: none"> – Pornește urmărirea penală; – urmărește și identifică bunurile infraționale; – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – efectuează investigațiile financiare paralele care nu țin de competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale și/sau care nu au fost delegate acesteia; – solicită sechestrarea bunurilor infraționale; – urmărește pretinsele infracțiuni; – solicită confiscarea bunurilor infraționale
7	Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale	<ul style="list-style-type: none"> – Pornește urmărirea penală; – urmărește și identifică bunurile infraționale; – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – efectuează investigațiile financiare paralele care nu țin de competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale și/sau care nu au fost delegate acesteia; – solicită sechestrarea bunurilor infraționale; – urmărește pretinsele infracțiuni; – solicită confiscarea bunurilor infraționale
8	Centrul Național Anticorupție	<ul style="list-style-type: none"> – Urmărește bunurile infraționale;

		<ul style="list-style-type: none"> – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – efectuează investigații financiare paralele, conform competențelor; – realizează expertiza anticorupție a actelor normative în domeniul recuperării bunurilor infracționale
9	Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale	<ul style="list-style-type: none"> – Urmărește și identifică bunurile infracționale; – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – efectuează investigațiile financiare paralele în cazul infracțiunilor specificate în Legea nr.48/2017 și atunci când asemenea atribuții sunt delegate Agenției; – evaluează, administrează și valorifică bunurile înghețate sau sechestrate; – negociază repatrierea bunurilor infracționale; – ține evidența bunurilor sechestrate; – colectează și analizează datele statistice
10	Agenția Proprietății Publice	– Participă, conform competențelor, în procesul de recuperare a bunurilor infracționale
11	Banca Națională a Moldovei	– Reglementează și supraveghează sectorul financiar și bancar
12	Comisia Națională a Pieței Financiare	– Reglementează și supraveghează piața financiară nebanară
13	Autoritatea Națională de Integritate	<ul style="list-style-type: none"> – Urmărește și identifică bunurile în cadrul procedurii de control al averii; – efectuează controlul averii funcționarilor publici
14	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor	<ul style="list-style-type: none"> – Colectează, analizează și diseminează informațiile privind tranzacțiile și activitățile suspecte de spălare a banilor, reprezentând o importantă interfață pentru comunicarea dintre sectorul financiar, liber-profesioniști, pe de o parte, și sistemul organelor de drept, pe de altă parte; – în cazurile de spălare a banilor, participă la identificarea și urmărirea bunurilor infracționale, în special peste hotarele Republicii Moldova, prin efectuarea investigațiilor financiare în scopul identificării sursei bunurilor suspecte și prin schimbul eficient de date cu alte unități de informații financiare
15	Serviciul de Informații și Securitate	– Acordă suportul informațional necesar în procesul de recuperare a bunurilor infracționale
16	Serviciul Fiscal de Stat	<ul style="list-style-type: none"> – Urmărește și identifică bunurile infracționale în cadrul cauzelor penale care țin de competența sa; – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – desfășoară investigații penale (urmărirea penală); – efectuează investigațiile financiare paralele care nu țin de competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale și/sau care nu au fost delegate acesteia; – administrează bunurile sechestrate; – administrează, valorifică și restituie bunurile infracționale confiscate

17	Serviciul Vamal	<ul style="list-style-type: none"> – Urmărește și identifică bunurile infracționale; – face schimb de informații cu autoritățile străine competente; – desfășoară investigații penale (urmărirea penală); – efectuează investigațiile financiare paralele care nu țin de competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale și/sau care nu au fost delegate acesteia
18	Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești	<ul style="list-style-type: none"> – Evaluează, administrează și valorifică bunurile infracționale confiscate; – aplică sancțiuni pentru neexecutarea hotărârilor judecătorești
19	Uniunea administratorilor autorizați	– Participă, prin instrumentele disponibile, în procesul de recuperare a bunurilor infracționale
20	Institutul Național al Justiției	– Organizează și desfășoară instruire și activități de sensibilizare a reprezentanților sistemului justiției privind procesul de recuperare a bunurilor infracționale
21	Comisia parlamentară de profil	<ul style="list-style-type: none"> – Examinează proiecte de acte normative și propuneri legislative în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor, dezbate și hotărăște asupra altor probleme; – emite avize consultative în vederea asigurării aplicării uniforme a legislației; – efectuează anchete parlamentare, realizează alte forme de control parlamentar, formează grupuri de lucru din experți și specialiști în materie, reprezentanți ai părților interesate

VIII. PROCEDURI DE RAPORTARE

73. Implementarea Programului se va realiza în conformitate cu Planul de acțiuni, în două etape:

- 1) etapa I: anii 2023–2024;
- 2) etapa II: anii 2025–2027.

74. Monitorizarea implementării prezentului Program presupune un proces continuu și sistematic de colectare a datelor privind progresul implementării acestuia, în conformitate cu cadrul de monitorizare și evaluare.

75. Scopul monitorizării constă în urmărirea modului de implementare a acțiunilor planificate și de utilizare a resurselor disponibile în vederea determinării gradului de realizare a acțiunilor și a conformității acestora cu cele planificate, precum și în vederea identificării cauzelor eventualelor întârzieri și a prezentării propunerilor de măsuri necesare pentru îmbunătățirea procesului de implementare, inclusiv pentru utilizarea mai eficientă a resurselor.

76. Responsabilitatea pentru procesul de monitorizare, colectare a datelor și asigurare a conexiunii cu platforma electronică guvernamentală de monitorizare a documentului de politici publice revine Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale, care va asigura lucrările de secretariat, cu participarea reprezentanților subdiviziunii de analiză, monitorizare și evaluare a politicilor din cadrul Centrului Național Anticorupție.

77. Secretariatul Programului se constituie prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție. În sarcina secretariatului se pune evaluarea semestrială a gradului de implementare a Planului de acțiuni.

78. Raportul anual de progres se prezintă în primul trimestru al anului succesiv celui de raportare. Secretariatul elaborează raportul anual de progres în baza rapoartelor

autorităților/instituțiilor responsabile, cu remiterea ulterioară a acestuia Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică.

79. Raportul anual de progres are un caracter analitic și conține date statistice, conform indicatorilor de monitorizare, informații privind gradul de realizare a acțiunilor stabilite pentru anul de raportare și privind provocările care au împiedicat realizarea acțiunilor, de asemenea conține propuneri de redresare pentru anii succesivi.

80. Comisia parlamentară securitate națională, apărare și ordine publică organizează audieri anuale în cadrul cărora se prezintă rapoartele anuale privind gradul de implementare a Programului și a Planului de acțiuni.

81. În cazul unor provocări majore legate de implementarea Programului, raportul anual privind gradul de implementare a Programului și a Planului de acțiuni poate fi audiat în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

82. Evaluarea intermediară și evaluarea finală a prezentului Program presupun un proces de analiză a datelor colectate în procesul de monitorizare și reflectate în rapoartele anuale de progres, precum și a altor informații colectate de la autoritățile/instituțiile responsabile de implementare, de la beneficiarii finali și donatori. Scopul acestui proces este de a evalua relevanța și eficiența utilizării resurselor și a managementului implementării Programului, impactul asupra beneficiarilor finali și durabilitatea rezultatelor obținute prin atingerea obiectivelor generale și specifice și prin îndeplinirea Planului de acțiuni.

83. Activitățile de evaluare privind implementarea Programului se vor realiza după cum urmează:

1) după prima etapă de implementare (la mijlocul termenului), prin elaborarea unui raport de evaluare intermediară pentru 2 ani;

2) după finalizarea implementării Programului, prin elaborarea unui raport de evaluare finală pentru 5 ani.

84. Evaluarea intermediară este o evaluare formativă ce se realizează după doi ani de implementare a Planului de acțiuni cu scopul de a aprecia gradul de atingere a rezultatelor prin comparare cu valorile planificate ale indicatorilor pentru perioada de referință. Evaluarea intermediară identifică eventualele bariere și constrângeri ce împiedică sau pot împiedica atingerea rezultatelor planificate, servind în special instituțiilor care coordonează și implementează Planul de acțiuni și având scopul de a eficientiza acest proces până la finalul perioadei de implementare. La necesitate, prezentul Program va fi ajustat în baza recomandărilor din raportul de evaluare intermediară. Ținând cont că procedurile de evaluare intermediară și de ajustare a documentului pot dura între 6 și 9 luni, modificările la prezentul Program se vor referi doar la ultimii doi ani de implementare.

85. În cazul în care evaluarea intermediară atestă devieri de la activitățile planificate (inclusiv de la acțiunile și de la indicatorii de rezultat și de monitorizare), raportul evaluării intermediare poate constitui temei pentru inițierea procesului de modificare a Planului de acțiuni.

86. În vederea asigurării transparenței proceselor de implementare a prezentului Program, rapoartele anuale de progres, raportul de evaluare intermediară și raportul de evaluare finală se publică pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție sau, după caz, a Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale și au scopul de a scoate în evidență succesele înregistrate, precum și de a identifica provocările, sugerând acțiuni de intervenție pentru perioada următoare.

Anexa nr.2

PLANUL DE ACȚIUNI

**pentru implementarea Programului național de recuperare
a bunurilor infracționale pentru anii 2023–2027**

Obiective/Acțiuni	Indicatori de monitorizare	Costuri de implementare	Termene de realizare	Autorități/instituții responsabile
Obiectivul general 1. Consolidarea sistemului național de recuperare a bunurilor infracționale în conformitate cu standardele internaționale și cerințele Uniunii Europene				
Obiectivul specific 1.1. Eficientizarea procesului de urmărire și indisponibilizare a bunurilor infracționale				
1.1.1. Completarea Codului de procedură penală cu prevederi privind emiterea unui nou tip de document procesual – extrasul din ordonanța organului de urmărire penală	– Propuneri de modificare a cadrului normativ; – avize elaborate; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2023	Parlamentul; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
1.1.2. Modificarea Codului de procedură penală privind instituirea mecanismului de înlocuire a bunurilor sechestrate cu bunuri cu valoare similară	– Propuneri de modificare a cadrului normativ; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2023	Parlamentul; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
1.1.3. Sporirea eficienței mecanismelor de aplicare a sechestrului prin respectarea principiilor	– Ponderea demersurilor înaintate; – creșterea cu 80 p.p. a ponderii sechestrului aplicat și confirmat de evoluțiile ulterioare	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul III 2024	Procuratura Generală; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne;

legalității, proporționalității și oportunității				Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
1.1.4. Modificarea cadrului normativ în vederea asigurării examinării contestării în ordine penală, de către persoanele terțe, a sechestrelor aplicate	<ul style="list-style-type: none"> – Propuneri de modificare a cadrului normativ; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament 	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul I 2023	Parlamentul; Ministerul Justiției; Consiliul Superior al Magistraturii; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești; Uniunea administratorilor autorizați
1.1.5. Elaborarea și implementarea mecanismului de sechestrare și administrare a părților sociale din capitalul social ale persoanelor juridice, precum și a valorilor mobiliare	<ul style="list-style-type: none"> – Proiect de modificare a cadrului normativ, aprobat de Guvern; – analiză efectuată și constatări/recomandări formulate; – mecanism creat și aprobat 	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2024	Centrul Național Anticorupție; Comisia Națională a Pieței Financiare; Ministerul Finanțelor; Agenția Servicii Publice; Depozitarul central unic al valorilor mobiliare; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Banca Națională a Moldovei
1.1.6. Elaborarea și aprobarea modificărilor cadrului normativ cu stabilirea mecanismului și procedurilor care urmează a fi aplicate la scadența valorilor mobiliare sechestrate, în privința valorilor mobiliare de stat,	<ul style="list-style-type: none"> – Proiect de modificare a cadrului normativ, aprobat de Guvern; – analiză efectuată și constatări/recomandări formulate; – mecanism consolidat în proporție de 100% 	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2024	Ministerul Finanțelor; Comisia Națională a Pieței Financiare; Depozitarul central unic al valorilor mobiliare; Centrul Național Anticorupție

obligațiilor emise de autoritățile publice locale și obligațiilor corporative				
1.1.7. Analiza oportunității de a acorda Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale competențe de identificare a bunurilor postcondamnare în toate situațiile în care hotărârea de confiscare nu este pe deplin executată	– Analiză efectuată și soluții propuse	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul III 2024	Centrul Național Anticorupție; Ministerul Justiției; Procuratura Generală; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești
Obiectivul specific 1.2. Consolidarea capacităților autorităților/instituțiilor antrenate în procesul de recuperare a bunurilor infraționale în domeniul conservării valorii bunurilor sechestrate				
1.2.1. Eficientizarea mecanismului de virare a mijloacelor financiare indisponibilizate din contul subiectului procedurii de sechestru în contul trezorerial al Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale în baza deciziei instanței de judecată, precum și de asigurare a administrării mijloacelor financiare la faza preliminară	– Analiză efectuată și constatări/recomandări formulate; – mecanism consolidat în proporție de 100%	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2023	Ministerul Finanțelor; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul Fiscal de Stat; Banca Națională a Moldovei
1.2.2. Revizuirea cadrului normativ în vederea asigurării valorificării anticipate a bunurilor sechestrate care se impozitează cu TVA și accize, aflate în custodia statului	– Numărul ședințelor de lucru; – propuneri de modificare a cadrului normativ; – avize elaborate; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2023	Parlamentul; Ministerul Finanțelor; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Fiscal de Stat
1.2.3. Elaborarea și adoptarea cadrului normativ în domeniul	– Analiză efectuată și constatări/	În limitele bugetelor aprobate ale	Trimestrul II 2024	Ministerul Justiției; Consiliul Superior al Magistraturii;

partajării bunurilor urmărite în diferite proceduri	recomandări formulate; – proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și aprobat de Guvern; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	autorităților/ instituțiilor responsabile		Procuratura Generală; Centrul Național Anticorupție; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul Fiscal de Stat
1.2.4. Elaborarea și adoptarea cadrului normativ privind evacuarea persoanelor din imobilele sechestrate în vederea asigurării procedurii de administrare a acestora	– Analiză efectuată și constatări/recomandări formulate; – proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și aprobat de Guvern; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2023	Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Afacerilor Interne
1.2.5. Identificarea și implementarea unor mecanisme corelate cu practica internațională în vederea eficientizării executării hotărârilor de confiscare specială și extinsă, precum și a mecanismelor de vânzare a bunurilor sechestrate	– Grup de lucru instituit; – propuneri formulate și agreate în cadrul grupului de lucru; – proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și aprobat de Guvern; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2023	Parlamentul; Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Fiscal de Stat; Ministerul Finanțelor; Procuratura Generală; procuraturile specializate
1.2.6. Elaborarea actelor normative în domeniul administrării și valorificării bunurilor sechestrate în cadrul cauzelor penale, care nu țin de competența Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale	– Numărul ședințelor de lucru; – propuneri de modificare a cadrului normativ; – avize elaborate; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2023	Parlamentul; Ministerul Finanțelor (Serviciul Fiscal de Stat); Ministerul Justiției; Procuratura Generală; Ministerul Afacerilor Interne; Centrul Național Anticorupție
1.2.7. Revizuirea cadrului legal privind consolidarea capacităților autorităților/ instituțiilor responsabile de urmărirea și indisponibilizarea	– Proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2023	Parlamentul; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției; Ministerul

bunurilor infraționale				Afacerilor Interne; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
1.2.8. Crearea unei platforme de coordonare la nivel național în domeniul recuperării bunurilor infraționale	– Platformă creată	În limitele bugetelor aprobatе ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2023	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Consiliul Superior al Magistraturii; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești; Uniunea administratorilor autorizați; Comisia Națională a Pieței Financiare; Banca Națională a Moldovei; Ministerul Finanțelor; Agenția Servicii Publice; Depozitarul central unic al valorilor mobiliare; Agenția Proprietății Publice; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

Obiectivul specific 1.3. Consolidarea rolului instituției confiscării

1.3.1. Ajustarea/ armonizarea reglementărilor naționale în domeniul confiscării bunurilor infracționale în caz de deces, sustragere, în lipsa făptuitorului sau dacă acesta nu este cunoscut, conform standardelor internaționale și cerințelor Uniunii Europene	– Propuneri de modificare a cadrului normativ; – proiect de modificare a cadrului normativ, adoptat de Parlament	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2025	Ministerul Justiției; Consiliul Superior al Magistraturii; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală
1.3.2. Elaborarea și implementarea mecanismului de confiscare care nu se bazează pe o hotărâre de condamnare (mecanism de confiscare civilă), conform standardelor internaționale și europene	– Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și adoptat; – mecanism creat și aprobat	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2024	Ministerul Justiției; Procuratura Generală; Consiliul Superior al Magistraturii; Centrul Național Anticorupție
1.3.3. Evaluarea oportunității de a atribui Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale un rol proactiv în vederea efectuării investigațiilor financiare paralele	– Informații colectate, validate și transmise; – studiu efectuat și recomandări formulate	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2025	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; Ministerul Justiției; Autoritatea Națională de Integritate
Obiectivul specific 1.4. Eficientizarea mecanismului de recuperare efectivă a bunurilor infracționale confiscate				
1.4.1. Dezvoltarea și implementarea mecanismului funcțional pentru reutilizarea socială a bunurilor confiscate	– Informații colectate, validate și transmise; – valoarea bunurilor confiscate și reutilizate în interes social; – analiză cu privire la oportunitatea alocării unui procent din valoarea totală confiscată anual unor proiecte de prevenire a criminalității, precum și a utilizării, în beneficiul comunității, de către întreprinderile sociale sau	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2025	Ministerul Finanțelor (Serviciul Fiscal de Stat); Ministerul Justiției; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești; Procuratura Generală; Agenția Proprietății Publice; Centrul Național Anticorupție

	organizațiile societății civile, a imobilelor confiscate, elaborată			
1.4.2. Consolidarea cooperării internaționale în domeniul recuperării bunurilor infracționale	– Relații de cooperare stabilite; – numărul de reuniuni cu partenerii de cooperare organizate; – cel puțin 5 vizite de studiu în domeniul recuperării, pentru fiecare instituție, efectuate	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2026	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești
1.4.3. Elaborarea și implementarea mecanismului de repatriere a bunurilor confiscate peste hotare sau a contravalorii acestora	– Mecanism creat și aprobat; – valoarea bunurilor recuperate	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2024	Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Finanțelor; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești;
Obiectivul general 2. Creșterea gradului de transparență, expertiză și integritate în procesul de recuperare a bunurilor infracționale				
Obiectivul specific 2.1. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile				
2.1.1. Consolidarea cooperării instituțiilor de drept public și privat la nivel național privind accesul la baze de date private în	– Numărul acordurilor de cooperare interinstituționale stabilite; – numărul de baze de date conectate;	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2023	Centrul Național Anticorupție; Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; Autoritatea

procesul urmăririi bunurilor infracționale	– accesul la bazele de date private acordat în volume și termene optime			Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
2.1.2. Unificarea, standardizarea și optimizarea procesului de colectare a datelor statistice în domeniul recuperării bunurilor infracționale și asigurarea furnizării informațiilor relevante de către instituțiile responsabile	– Mecanism de colectare și sistematizare a datelor statistice, dezvoltat; – date statistice dezagregate colectate și statistici diseminate; – raport statistic elaborat/publicat; – standard cu privire la tipul de informații și formatul de transmitere a informațiilor de către fiecare autoritate/instituție responsabilă, elaborat	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2023	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal; Biroul Național de Statistică
2.1.3. Elaborarea și implementarea Sistemului informațional automatizat "Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate"	– Concept tehnic elaborat și aprobat; – regulamentul privind procedura și modul de utilizare a sistemului, elaborat și aprobat; – sistem informațional dezvoltat și funcțional; – ghid/metodici pentru sistemul informațional dezvoltat și funcțional, elaborat/elaborate și aprobat/aprobate	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2025	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
Obiectivul specific 2.2. Formarea și dezvoltarea competențelor în domeniul recuperării bunurilor infracționale				

2.2.1. Dezvoltarea conceptului instituției ofițerului de investigații financiare, specializată în domeniul investigațiilor financiare paralele	– Concept/ proceduri elaborate/ elaborate și aprobat/ aprobate; – numărul ofițerilor recrutați	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2025	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
2.2.2. Consolidarea abilităților și competențelor reprezentanților organelor de urmărire penală și sistemului judecătoresc în domeniul sechestrării, confiscării și recuperării bunurilor	– Programe de instruire organizate/ desfășurate anual, conform necesităților identificate; – numărul instruirilor tematice organizate; – formarea inițială, continuă și profesională asigurată în proporție de 90% din necesarul de instruire	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2027	Institutul Național al Justiției; Procuratura Generală; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul Fiscal de Stat; Consiliul Superior al Magistraturii
2.2.3. Consolidarea abilităților și competențelor actorilor antrenați în procesul de recuperare a bunurilor infracționale conform standardelor de integritate	– Programe de instruire organizate/ desfășurate conform necesităților identificate; – numărul instruirilor tematice organizate; – capacități consolidate în proporție de 100%	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2026	Institutul Național al Justiției; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției
2.2.4. Elaborarea și implementarea cursului universitar privind domeniul recuperării bunurilor infracționale pentru facultățile de drept	– Curriculum elaborat; – e-curs elaborat și dezvoltat; – numărul de facultăți la care a fost introdus cursul în programul de studii; – numărul de studenți care au audiat cursul, dezagregat pe domenii	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul III 2027	Centrul Național Anticorupție; Institutul Național de Justiție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne

Obiectivul specific 2.3. Asigurarea transparenței în procesul de recuperare a bunurilor infracționale de către autoritățile responsabile

2.3.1. Realizarea, de către instituțiile publice, conform ariilor de competență, a activităților de comunicare privind domeniul recuperării bunurilor infracționale, orientate spre factorii de decizie, mass-media și societate	– Cel puțin o campanie informațională realizată anual; – numărul lunar de comunicate de presă; – materiale informative privind procesul de recuperare, elaborate și diseminate	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2023	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
2.3.2. Crearea platformei online pentru vânzarea la licitație a bunurilor sechestrate/confiscate	– Concept tehnic elaborat; – regulamentul privind procedura și modul de utilizare a platformei, elaborat și aprobat	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2026	Ministerul Justiției; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești; Ministerul Finanțelor; Serviciul Fiscal de Stat; Centrul Național Anticorupție; Agenția Proprietății Publice
2.3.3. Efectuarea auditului extern al procesului de recuperare	– Cel puțin 3 rapoarte de audit extern, elaborate conform prevederilor standardelor și normelor metodologice de audit; – creșterea gradului de implementare a recomandărilor auditului extern până la 100%	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul IV 2026	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul Fiscal de Stat
Obiectivul specific 2.4. Promovarea și asigurarea integrității în procesul de recuperare a bunurilor infracționale				
2.4.1. Elaborarea documentelor suport privind standardele de integritate pentru actorii implicați în procesul de recuperare a	– Recomandări/ghiduri elaborate și aprobate; – numărul ședințelor desfășurate cu participarea	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul II 2024	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Justiției;

bunurilor infraționale	reprezentațiilor societății civile; – creșterea gradului de implementare a recomandărilor privind standardele de integritate până la 100%			Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
2.4.2. Asigurarea sprijinului metodologic (evaluarea riscului de corupție, evaluarea incidentelor de integritate) la nivelul tuturor autorităților publice implicate în procesul de recuperare a bunurilor infraționale	– Metodologie elaborată și aprobată; – procese de bază descrie și revizuite; – numărul ședințelor desfășurate cu participarea reprezentațiilor societății civile	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul III 2024	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; Ministerul Justiției; procuraturile specializate; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
2.4.3. Consolidarea abilităților și competențelor actorilor antrenați în procesul de recuperare a bunurilor infraționale, conform standardelor de integritate, în domeniile de competență	– Numărul de autorități publice/ organizații private evaluate; – numărul de activități realizate; – sporirea percepției actorilor antrenați în proces privind gradul de aplicare a standardelor de integritate cu cel puțin 80 p.p. până în anul 2027	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/ instituțiilor responsabile	Trimestrul III 2027	Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală; Procuratura Anticorupție; Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor Interne; Autoritatea Națională de Integritate; Serviciul de Informații și Securitate Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Vamal
2.4.4. Dezvoltarea mecanismului de control al liber- profesioniștilor	– Mecanism eficient creat și funcțional;	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/	Trimestrul II 2024	Ministerul Justiției; Procuratura Generală; Centrul Național

implicați în procesul de recuperare a bunurilor infracționale	– recomandări metodice elaborate și aprobate	instituțiilor responsabile		Anticorupție; Serviciul Fiscal de Stat; Uniunea administratorilor autorizați; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești
2.4.5. Efectuarea de sondaje și de activități de cercetare în procesul de recuperare a bunurilor infracționale	– Minimum 2 sondaje online reprezentative la nivel național (la începutul și la finalul implementării Programului), elaborate și realizate; – rezultatele sondajelor, sintetizate și publicate; – publicații privind procesul recuperării bunurilor infracționale și despăgubirii victimelor infracțiunilor, elaborate și diseminate; – infografice privind procesul recuperării bunurilor infracționale și al despăgubirii victimelor infracțiunilor, elaborate și diseminate; – numărul de activități de informare privind procesul de recuperare a bunurilor infracționale și de despăgubire a victimelor infracțiunilor, desfășurate cu participarea reprezentanților societății civile	În limitele bugetelor aprobate ale autorităților/instituțiilor responsabile	Trimestrul III 2027	Centrul Național Anticorupție; Institutul Național al Justiției; Procuratura Generală; procuraturile specializate; Ministerul Afacerilor Interne